

Data A4's voor datafysicalisatie

Update Data stories rondom thema Duurzaamheid

Samengesteld door:

Marije Kanis & Astrid van Roij-Lubsen

Mark van Wees, Annika Kuyper, Zichtbaar duurzaam, 2022

Versie 3.2, 1 november 2022

Versie 2.0 Update met Thema gezondheid – 5 maart 2020

Versie 1.0 Oorspronkelijk samengesteld door Marije Kanis & Monique Pijls

Juni 2018 - 2022

Wij presenteren in dit document Data A4's met data vraagstukken voor datafysicalisatie -het tastbaar maken van data. Wij hebben dit oorspronkelijk ontwikkeld om te voorkomen dat Datafysicalisatie workshop deelnemers zich niet helemaal verliezen in het zoeken naar goede en betrouwbare data. De data A4's betreffen voornamelijk beschrijvingen in cijfers van Amsterdam, namelijk Eenzaamheid, Gezondheid, Cultuur, Toerisme, Gebruik Social Media & Technologie, Bekendmakingen cameratoezicht, Huishoudelijk afval, Milieu, Buitenlucht en Toiletten in Amsterdam.

Andere thema's voor Nederland zijn Duurzaamheid, Overlast, Vrachtverkeer, Omzet hooikoortsmedicatie, Mantelzorg en ook Eenzaamheid in cijfers.

Met name Duurzaamheid is een thema dat meest recent is toegevoegd, naar aanleiding van het project Samen zichtbaar duurzaam.

Als je deze data A4's wilt gebruiken en/of verder wil ontwikkelen voor datafysicalisatie, workshops of andere doeleinden dan horen wij het graag.

Contact: m.kanis@hva.nl

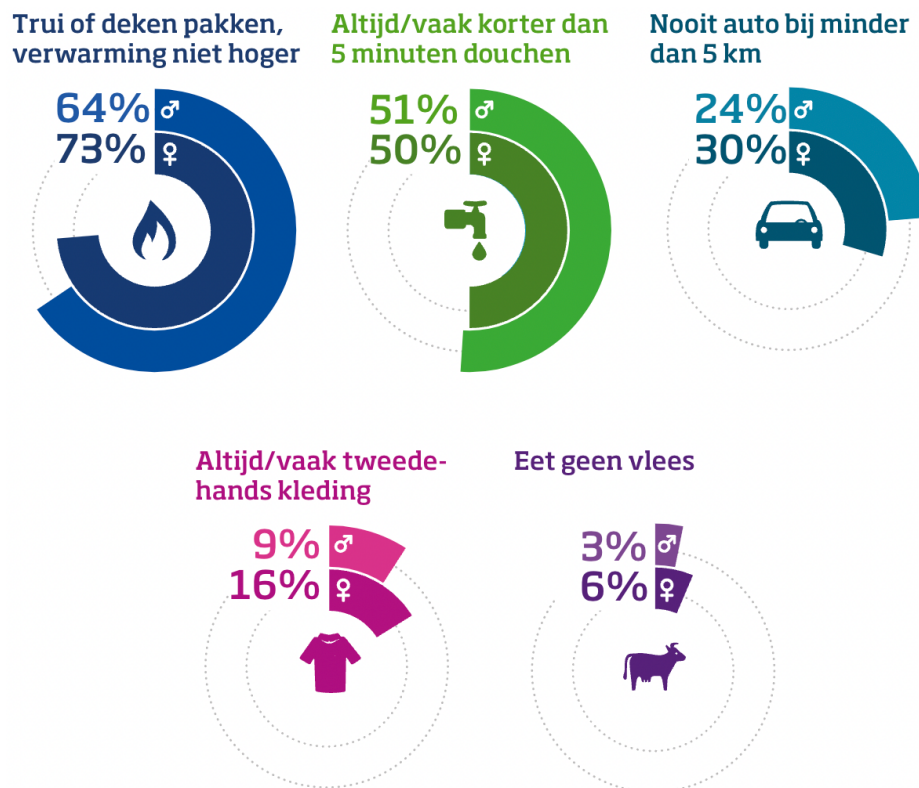
Duurzaamheid in Nederland

- Vrouwen gedragen zich in het dagelijks leven duurzamer dan mannen
- Studenten en scholieren fietsen het meest (2021)

Hoe duurzaam is ons gedrag?

Een meerderheid van de bevolking van Nederland is zich ervan bewust dat klimaatverandering een probleem is, en maakt zich zorgen over de gevolgen ervan voor toekomstige generaties. Dit bewustzijn vertaalt zich echter niet altijd in duurzaam handelen. Vrouwen gedragen zich in het dagelijks leven duurzamer dan mannen. Ze doen vaker een trui aan bij kou (73 procent, tegen 64 procent van de mannen), nemen minder vaak de auto bij korte afstanden (30 procent tegen 24 procent) en dragen vaker tweedehandskleding (16 procent tegen 9 procent).

Het percentage vrouwen dat geen vlees eet is twee keer zo groot als het percentage mannen (6 tegen 3). Mannen en vrouwen verschillen daarentegen niet bij het nemen van korte douches, het licht uitdoen in kamers waar niemand is en het gebruik van de wasdroger. Ook het vlieggedrag verschilt niet naar sekse.

Bronnen

- Nederland in cijfers, 2021, <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2021/48/nederland-in-cijfers-editie-2021>
- Hoe duurzaam is ons gedrag?, 2021, <https://longreads.cbs.nl/nederland-in-cijfers-2021/hoe-duurzaam-is-ons-gedrag/>
- Hoeveel fietsen we gemiddeld per week? - Studenten en scholieren fietsen het meest, <https://longreads.cbs.nl/nederland-in-cijfers-2022/hoeveel-fietsen-we-gemiddeld-per-week/>

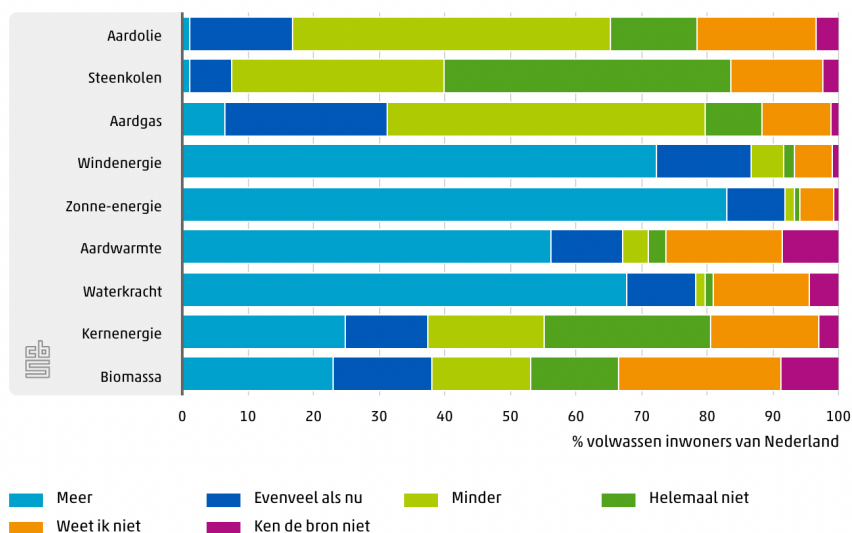
Duurzaamheid in Nederland Energie- en watergebruik

- In 2020 haalde Nederland 11,1 procent van het totale energieverbruik uit hernieuwbare bronnen. Een jaar eerder was dit nog 8,8 procent.
- In 2021 kwam in Caribisch Nederland 24 procent van de geproduceerde elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Het grootste deel van de hernieuwbare elektriciteit komt van windmolens, gevolgd door zonnepanelen. Vooral op Sint Eustatius en Saba is de opwekking van zonnestroom de laatste jaren toegenomen.
- In 2019 gebruikten huishoudens 130 liter drinkwater per persoon per dag, in totaal 818 miljard liter (=818 miljoen m³). Bedrijven gebruikten dat jaar 386 miljard liter leidingwater (=386 miljoen m³).

Ruime meerderheid wil meer groene energie

Bijna de helft van de volwassen inwoners van Nederland wil dat er minder aardolie en aardgas wordt gebruikt (2020). Zo'n 1 op de 10 is van mening dat Nederland helemaal met deze fossiele brandstoffen moet stoppen. Een ruime meerderheid is voorstander van groene energie. Zo wil 83 procent dat er meer gebruik wordt gemaakt van zonne-energie en 73 procent is voorstander van meer windenergie. Ook het inzetten van waterkracht en aardwarmte zien veel inwoners van Nederland als duurzame alternatieven. Over het gebruik van kernenergie en biomassa zijn de meningen verdeeld.

Standpunt over gebruik energiebronnen, 2020

Bronnen

- Nederland in cijfers, 2021, <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2021/48/nederland-in-cijfers-editie-2021>
- Nederland in cijfers, Hoeveel elektriciteit in Caribisch Nederland komt uit hernieuwbare bronnen? 2022, <https://longreads.cbs.nl/nederland-in-cijfers-2022/hoeveel-elektriciteit-in-caribisch-nederland-komt-uit-hernieuwbare-bronnen/>

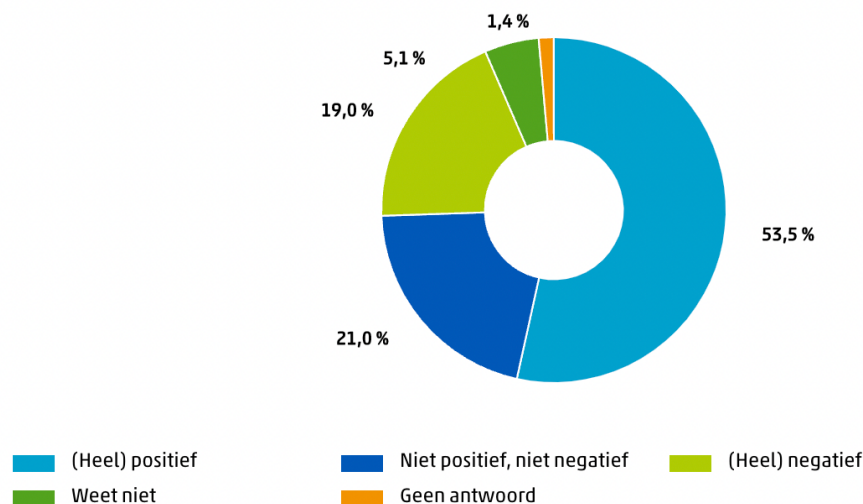
Duurzaamheid in Nederland Windmolens

- Eind 2020 telde Nederland 2 606 windmolens die gebruikt werden voor de productie van elektriciteit. Hiervan stonden er 2 144 op het land (inclusief binnenwateren) en 462 op zee. In dat jaar werd door deze windmolens voldoende elektriciteit geleverd om 5,6 miljoen huishoudens te kunnen voorzien (15,3 miljard kWh). Hiervan is 36 procent geproduceerd door windmolens op zee en 64 procent door windmolens die op het land staan. In 2021 was de productie opgelopen naar 17,9 miljard kWh.

Meeste inwoners van Nederland voor windmolens, maar niet in de achtertuin

Met 71 procent is een groot deel van de bevolking voor de bouw van nieuwe windmolens in Nederland. Over windmolens in de eigen woonomgeving zijn inwoners van Nederland echter minder enthousiast: 21 procent is voorstander, 31 procent tegenstander en 43 procent maakt een voorbehoud bij de locatie: de molens mogen niet te dicht bij de woning staan. De meesten zien dus liever geen windmolens vlak bij hun huis.

Houding ten aanzien van transitie van aardgas naar duurzame energie, 2020

53 procent positief over de energietransitie

Ruim de helft van de bevolking vindt het (heel) positief dat de overheid Nederland aardgasvrij wil maken door over te stappen op duurzame energiebronnen. Dat aardgas bijdraagt aan de CO₂-uitstoot (en daarmee aan de klimaatverandering) is hiervoor de meest genoemde reden. Een andere veelgenoemde reden is dat de winning van aardgas leidt tot aardbevingen en verzakkingen van de bodem, zoals in Groningen. Het feit dat aardgas op den duur opraakt wordt ook genoemd als reden waarom Nederland aardgasvrij zou moeten worden.

Bronnen

- Hoeveel Windmolens staan er in Nederland?, <https://longreads.cbs.nl/nederland-in-cijfers-2022/hoeveel-windmolens-staan-er-in-nederland/>
- Nederland in cijfers, 2021, <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2021/48/nederland-in-cijfers-editie-2021>

Gezondheid in Amsterdam

- Driekwart van de volwassen Amsterdammers ervaart een goede gezondheid.
- Een kwart van de volwassen Amsterdammers heeft last van één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps.
- Amsterdammers worden gemiddeld een jaar minder oud dan Nederlanders gemiddeld.
- De gezonde levensverwachting is hoger voor mannen dan voor vrouwen. Vrouwen worden gemiddeld gezien ouder dan mannen, maar zijn minder lang gezond.
- Amsterdammers met een lage sociaaleconomische status, migratieachtergrond en vrouwen ervaren minder psychisch welbevinden.

Eenzaamheid

- Eén op de zes (16%) Amsterdammers tussen 19 en 64 jaar voelt zich ernstig eenzaam.

Roken & drinken

- Ruim een kwart van de Amsterdammers tussen 19 en 64 jaar rookt, 14% wordt gerekend tot de zware drinkers van alcohol en 8% drinkt overmatig.
- Volwassen Amsterdammers roken en drinken vaker dan landelijk gezien.

Beweging

- Vier van de tien volwassen Amsterdammers kampen met overgewicht en landelijk vijf van de tien volwassenen.
- Driekwart van de volwassenen beweegt minimaal vijf van de zeven dagen minimaal een half uur matig intensief.
- Amsterdammers met een migratieachtergrond voldoen minder vaak aan deze beweegnorm.

Hulp

- Eén op de acht Amsterdamse 18-plussers heeft vanwege hun gezondheid in de afgelopen twaalf maanden hulp gehad bij huishoudelijke activiteiten, persoonlijke verzorging en/of verpleging.
- **Toegang informele zorg:** Ruim de helft van de volwassen Amsterdammers meent wel toegang te hebben tot informele hulp wanneer zij dat nodig zouden hebben. **Dat geldt minder vaak voor ouderen (75-plussers: 34%)** en mensen met een laag inkomen en/of een laag opleidingsniveau.
- Eén op de acht huishoudens (12%) heeft één of meer gemeentelijke zorgvoorzieningen, vaak een woon- of vervoersvoorziening of ambulante ondersteuning. Bij huishoudens in Nieuw-West, Noord en Zuidoost is dat vaker.
- Ongeveer 104.000 Amsterdamse huishoudens hebben een gemeentelijke zorg-, jeugd en/of inkomensvoorziening (21% van alle huishoudens). Eén op de vijf van de huishoudens met een dergelijke voorziening heeft voorzieningen in meerdere domeinen. Eenoudergezinnen hebben vaker voorzieningen én stapelen relatief vaak voorzieningen.

Bron: De staat van Amsterdam X - <https://data.amsterdam.nl/publicaties/publicatie/de-staat-van-de-stad-amsterdam-x/c022b42a-58f2-49af-993a-e61227ae69e1>, OIS, 2019

Eenzaamheid in cijfers

- Meer dan een miljoen Nederlanders voelt zich sterk eenzaam.
- Nog eens een op de drie Nederlanders voelt zich matig eenzaam.
- Onder mannen en vrouwen komt eenzaamheid ongeveer evenveel voor.

Leeftijd

Eenzaamheid is van alle leeftijden. Wel komt eenzaamheid meer voor onder de alleroudsten. Na de leeftijd van ongeveer 75 jaar kunnen mensen te maken krijgen met een opeenstapeling van verschillende gebeurtenissen die eenzaamheid in de hand werken. Denk aan het overlijden van de partner of andere leeftijdsgenoten, beperkte mobiliteit of minder goed fysiek, cognitief en sensorisch functioneren.

Partnerrelatie

Een partnerrelatie lijkt een goede buffer tegen eenzaamheid - mits de relatie standhoudt. Bovendien is de kwaliteit van de relatie belangrijk voor het al dan niet ervaren van eenzaamheid. Onder mensen die getrouwd zijn of samenwonen voelen minder mensen zich sterk eenzaam (7 procent) dan onder mensen die ongehuwd zijn (14 procent), gescheiden zijn (22 procent) of hun partner hebben verloren (17 procent).

Sociaaleconomische factoren

Onder laagopgeleiden komt meer eenzaamheid voor dan onder hoogopgeleiden. Ook geld speelt een rol: onder mensen met een hoog inkomen komt eenzaamheid minder voor dan onder mensen met een laag inkomen. Onder mensen die moeite hebben met rondkomen voelt 17 procent zich sterk eenzaam; onder mensen die geen moeite hebben met rondkomen is dat 6 procent. Hetzelfde verband is zichtbaar onder mensen met betaald werk (6 procent) zonder (12 procent).

Bijna de helft van de Nederlanders doet iets tegen eenzaamheid

De helft van de Nederlanders denkt zelf actief iets bij te dragen aan het terugdringen van eenzaamheid. De bijdrage zit vooral in kleine dingen als een praatje maken en mensen bezoeken. De bijdrage aan het verminderen van eenzaamheid vindt vooral plaats binnen de eigen familie- en vriendenkring. Een op de drie Nederlanders geeft aan zelf iets te willen doen aan het probleem van eenzaamheid.

Eenzaamheid in Amsterdam

Dertien procent van de Amsterdammers voelt zich ernstig eenzaam (OIS, 2017). Dit is meer dan gemiddeld in Nederland. Bovendien is dit meer dan in 2008 en 2012.

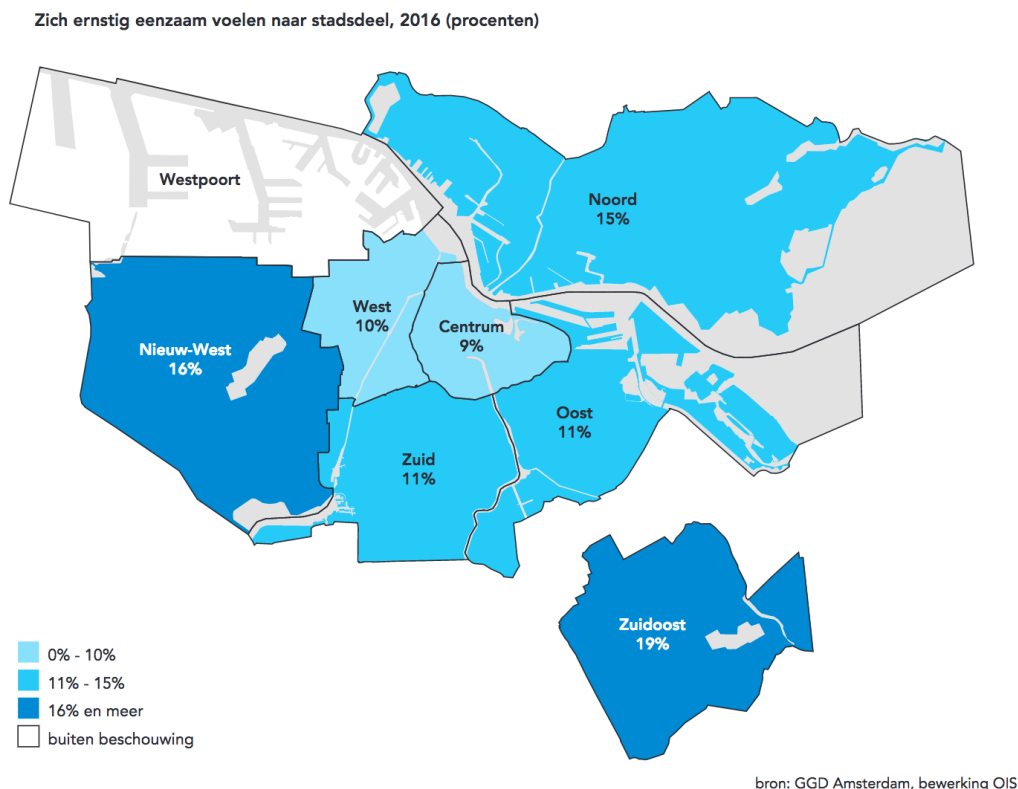
Bronnen

- Eenzaam.nl, <https://www.eenzaam.nl/over-eeenzaamheid/75-feiten-en-cijfers-rond-eeenzaamheid>, 2016
- OIS, https://www.ois.amsterdam.nl/pdf/2017_svds_h03.pdf, 2017

Eenzaamheid in Amsterdam

13% van de volwassen Amsterdammers is ernstig eenzaam en 35% matig eenzaam. Dit betekent dat in totaal ongeveer 300.000 mensen in Amsterdam kampen met eenzaamheid, waarvan 80.000 in ernstige mate. Dit is meer dan gemiddeld in Nederland (10% respectievelijk 33%). Bovendien liggen deze percentages hoger dan in het verleden: in 2008 voelde 9% van de volwassen Amsterdammers zich ernstig eenzaam en in 2012 was dit 11%.

Ernstige eenzaamheid komt relatief vaak voor in de stadsdelen Zuidoost en Nieuw-West en minder vaak in Centrum en West. Dit komt grotendeels door verschillen in sociaaleconomische status en de demografische opbouw van de bevolking.

Amsterdammers die blijk geven van een sterk sociaal isolement beleven hun gezondheid minder positief dan Amsterdammers voor wie dat niet geldt: van deze groep beoordelen zes van tien (58%) hun gezondheid als (zeer) goed, tegenover negen van tien (90%) die geen sociaal isolement ervaren (76% onder gemiddeld sociaal isolement).

Bron

- De staat van Amsterdam IV- Gezondheid, https://www.ois.amsterdam.nl/pdf/2017_svds_h03.pdf2017, OIS, 2017

Gezondheid in Amsterdam (oudere data, 2017)

- Driekwart van de Amsterdammers ervaart een goede gezondheid.
- Drie van tien Amsterdammers hebben last van één of meer langdurige ziekten, aandoeningen of handicaps.
- De levensverwachting van een Amsterdamse man geboren in 2016 ligt volgens cijfers van de GGD op 78,6 jaar en die van een Amsterdamse vrouw op 82,3 jaar. In Nederland is de levensverwachting voor mannen 79,9 jaar en voor vrouwen 83,1 jaar.
- Mensen die informele hulp bieden en/ of vrijwilligerswerk doen voelen zich gezonder. Amsterdammers die in de afgelopen 12 maanden informele hulp hebben verleend, voelen zich iets vaker (heel) gezond dan de groep die dat nooit doet. Het percentage mensen dat zich (heel) gezond voelt en in de afgelopen 12 maanden nooit informele hulp heeft verleend, is 75%. Dat is iets lager dan onder mensen die soms of vaak dergelijke hulp hebben verleend (respectievelijk 80% en 78%). Amsterdammers die vrijwilligerswerk doen, voelen zich vaker (heel) gezond dan de groep die dat niet doet (82% tegenover 75%).
- Twaalf procent heeft vanwege de gezondheid (formele en/of informele) hulp gehad bij huishoudelijke activiteiten, persoonlijke verzorging en/of verpleging. Zes van de tien van hen ontvingen die hulp vanuit het eigen netwerk.
- Het aandeel Amsterdammers dat aangeeft zich (heel) gezond te voelen, is iets lager in de groep met schulden dan in de groep zonder schulden (77% versus 79%).
- Amsterdammers roken en drinken relatief veel vergeleken met de rest van Nederland. Ruim een kwart van de Amsterdammers van 19 jaar en ouder rookt (27%), mannen beduidend vaker dan vrouwen (31% versus 23%). Het percentage rokers is de laatste jaren stabiel (2012 28%, 2008 27%). Amsterdammers roken vaker dan landelijk gezien (27% versus 21%).

Amsterdammers zijn vaker zware drinkers dan landelijk gezien (14% versus 10%). Het aandeel Amsterdammers dat overmatig alcohol drinkt is gedaald van 14% in 2008 naar 10% in 2016. Landelijk ligt het percentage overmatige drinkers lager, namelijk op 7%.
- Zeven van tien Amsterdammers voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. In Centrum voldoen inwoners het vaakst aan de beweegnorm (77%) en in Noord het minst vaak (63%).
- Vier van de tien volwassen Amsterdammers hebben overgewicht, wat minder is dan gemiddeld in Nederland (40% versus 49%).

Bron

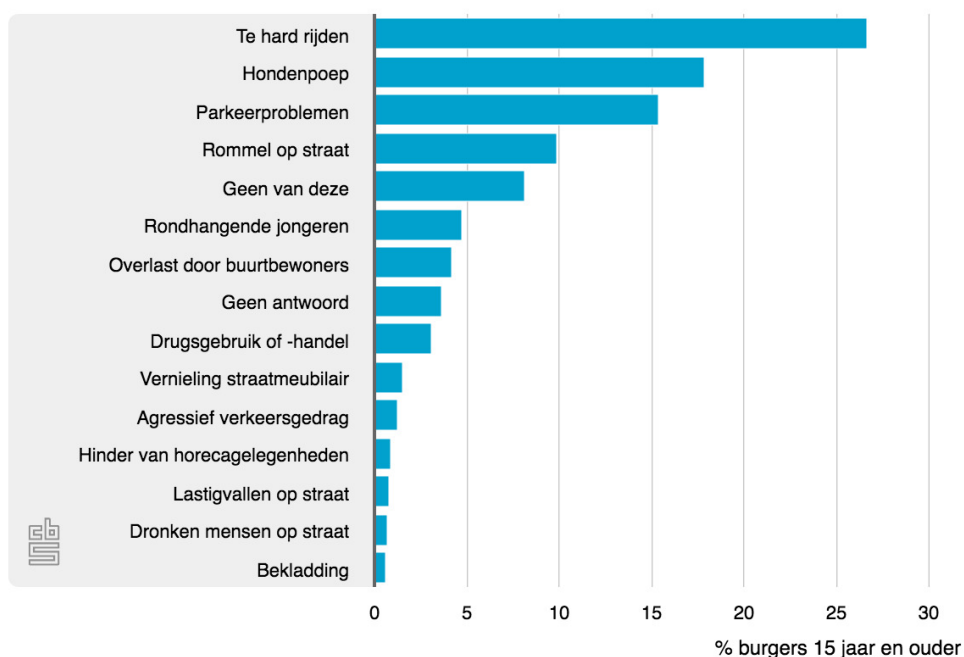
- De staat van Amsterdam IV- Gezondheid, https://www.ois.amsterdam.nl/pdf/2017_svds_h03.pdf2017, OIS, 2017

Overlast

Burger wil aanpak te hard rijden en hondenpoep.

- Te hard rijden, Hondenpoep en Parkeerproblemen worden het vaakst door burgers genoemd als vormen van buurtoverlast die veel overlast geven.
- Op de vraag welke vorm van buurtoverlast als eerste zou moeten worden aangepakt, antwoordde 27 procent van de burgers van 15 jaar en ouder met 'te hard rijden'.
- Hondenpoep krijgt van 18 procent de hoogste prioriteit (bijna 1 op de 5 personen) en parkeerproblemen van 15 procent.

Overlastvorm om als eerste aan te pakken, 2017

Bron

- Veiligheidsmonitor, <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/23/burger-wil-aanpak-te-hard-rijden-en-hondenpoep>, CBS, 2017

Cultuur in Amsterdam

theaters	2015		2016		2017	
	voor- stellingen	bezoekers (x 1.000)	voor- stellingen	bezoekers (x 1.000)	voor- stellingen	bezoekers (x 1.000)
Ziggo Dome	90	1200	94	1100	106	1500
Het Concertgebouw	835	704	862	728	843	708
Paradiso	1100	607	1202	651	1144	654
AFAS Live	106	550	128	595	144	600
Melkweg	653	383	786	440	895	476
DeLaMar Theater	570	385	592	376	nbn	nbn
Koninklijk Theater Carré	290	379	250	309	281	380
Nationale Opera & Ballet	178	243	184	231	197	234
Stadsschouwburg	646	206	594	209	694	164
De Meervaart	343	108	366	111	354	122
De Kleine Komedie	288	111	302	113	306	115
Muziekgebouw aan 't IJ	275	103	296	110	297	111

musea/instellingen/evenementen	bezoekers (x 1.000)				
	2013	2014	2015	2016	2017 ¹⁾
rondvaarten	3489	3780	4869	5191	nbn
Van Gogh Museum	1395	1612	1908	2077	2243
Rijksmuseum	2220	2474	2346	2144	2148
Amsterdam ArenA	1720	1936	1848	1763	1798
Artis en Aquarium	1370	1314	1353	1353	1412
Anne Frank Huis	1195	1227	1268	1296	1267
Heineken Experience	608	732	887	1022	1130
Holland Casino Amsterdam	795	804	860	876	560 ²⁾
Sexmuseum Amsterdam Venustempel	571	610	675	769	780
Eye Film Instituut Nederland	741	681	708	769	751
Stedelijk Museum	689	811	731	655	692
Diamantslijperijen	774	721	747	607	692
NEMO	546	588	592	618	666
Hermitage	381	375	440	468	395
Joods Historisch Museum	277	283	284	328	372
Amsterdam Museum	238	241	426	413	370
Het Scheepvaartmuseum	328	321	302	290	349
Museum Het Rembrandthuis	220	237	249	248	265
Koninklijk Paleis	225	232	277	238	259
Foam Fotografiemuseum	195	205	204	244	207
Tropenmuseum	174	156	185	212	203

¹⁾ Voorlopige cijfers. ²⁾ Januari t/m augustus.

RAI-hallen	2013	2014	2015	2016	2017
evenementen					
internationale evenementen	47	54	41	52	64
nationale evenementen	48	43	43	34	29
voorstellingen	85	55	39	35	48
overige evenementen	297	383	325	350	293
totaal	477	535	448	471	434
bezoekers (x 1.000)					
internationale evenementen	451	471	330	372	516
nationale evenementen	677	672	1048	734	588
voorstellingen	80	62	40	37	42
overige evenementen	173	313	327	281	353
totaal	1381	1517	1745	1425	1499

Bron

- OIS Amsterdam/Kerncijfers Amsterdam 2018

Mantelzorg in cijfers

Mantelzorgers zorgen langdurig en onbetaald voor een chronisch ziek, gehandicapt of hulpbehoevend familielid of naaste.

Voorbeelden van mantelzorg zijn:

- een zoon zorgt voor zijn dementerende moeder;
- ouders zorgen voor een kind met een verstandelijke beperking;
- een vrouw die zorgt voor haar vriend met een psychische ziekte.

In Nederland

- 1 op de 3 Nederlanders (16+) gaven in 2016 mantelzorg (circa 4,4 miljoen mantelzorgers)
- 3.865.000 mantelzorgers geven langer dan 3 maanden hulp (langdurig)
- 865.000 mantelzorgers geven meer dan 8 uur per week hulp (intensief)
- 750.000 mantelzorgers geven zowel langdurig (meer dan 3 maanden) als intensief (meer dan 8 uur per week) hulp
- Een kwart van de mantelzorgers beschouwt zichzelf ook als mantelzorger
- Vrouwen geven vaker mantelzorg dan mannen
- 1 op de 3 mantelzorgers is niet op de hoogte van mantelzorgondersteuning
- 1 op de 10 mantelzorgers heeft behoefte aan respijtzorg, maar krijgt het niet
- 1 op de 6 werknemers combineert betaald werk met mantelzorg
- 11% van de werkende mantelzorgers moet dagelijks of wekelijks het werk onderbreken om hulp te kunnen bieden.
- 12% van de kinderen en jongeren tussen 5-24 jaar groeit op met een chronisch zieke huisgenoot (450.000 jonge mantelzorgers)
- 8,6% van de mantelzorgers voelt zich zwaar belast (380.000 mantelzorgers)
- Ongeveer vijf op de zes mantelzorgers geniet van de leuke momenten van het zorgen
- Amsterdam telde in 2016 circa 57.000 mantelzorgers; dat is één op de elf Amsterdammers*.

Bronnen

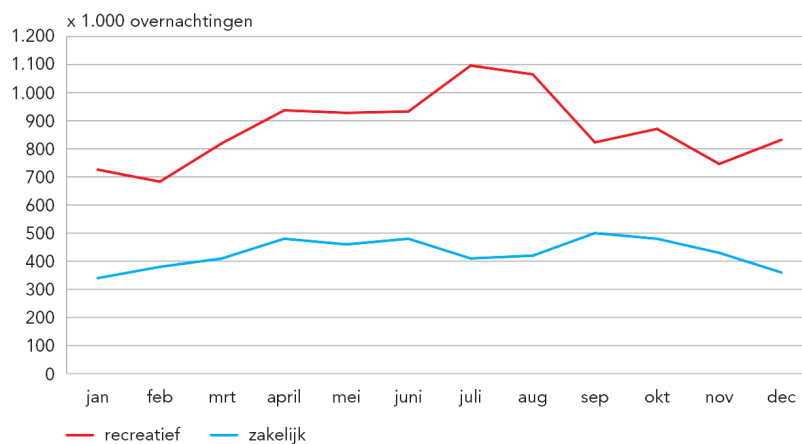
- Voor elkaar?, SCP, 2017.
- Informele hulp, wie doet er wat?, SCP, 2017.
- Kinderen en jongeren met een langdurig ziek gezinslid in Nederland, aantallen en enkele kenmerken”, A. de Boer, D. Oudijk en L. Thielen (2012), TSG, 90, pag 167-170.
- Mantelzorg in Amsterdam, Markant, <https://www.markant.org/thema/wat-u-wilt-weten/mantelzorg-in-amsterdam>, 2017.
- *Mantelzorg in cijfers 2017, Mezzo, <https://www.mezzo.nl/pagina/voor-professionals/kennisbank/wat-is-mantelzorg/cijfers-informele-zorg/mantelzorg-in-cijfers>, 2017.

Toerisme in Amsterdam

herkomst	gasten (x 1.000)			overnachtingen (x 1.000)		
	jaar		verschil 2017 t.o.v. 2016	jaar		verschil 2017 t.o.v. 2016
	2016	2017 ¹⁾	%	2016	2017 ¹⁾	%
Nederland	1292	1482	+14,7	2192	2459	+12,2
Groot-Brittannië	1152	1242	+ 7,8	2296	2494	+ 8,6
Duitsland	737	835	+13,3	1469	1651	+12,4
Frankrijk	384	385	+ 0,3	741	735	- 0,8
Italië	332	341	+ 2,7	733	782	+ 6,7
Spanje	239	234	- 2,1	510	522	+ 2,4
overig Europa	1263	1384	+ 9,6	2480	2713	+ 9,4
Verenigde Staten	756	951	+25,8	1354	1685	+24,4
overig Amerika	310	363	+17,1	640	744	+16,3
Azië	594	717	+20,7	1140	1356	+18,9
Afrika, Australië en Oceanië	212	233	+ 9,9	428	469	+ 9,6
totaal	7270	8168	+12,4	13983	15609	+11,6
zakelijke overnachtingen				4540	5140	+13,2
% van totaal overnachtingen				32	33	

¹⁾ Voorlopige cijfers CBS.

Hotelovernachtingen van zakelijke en recreatieve bezoekers in Amsterdam per maand, 2017 ¹⁾

Bron

- OIS Amsterdam/Kerncijfers Amsterdam 2018

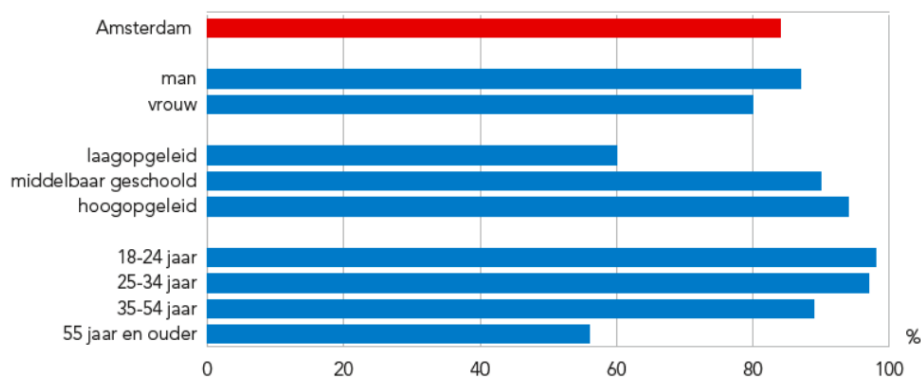
Gebruik Social Media & Technologie in Amsterdam

	jaar				
	2009	2011	2013	2015	2017
Facebook (%)					
16-29 jaar	35,0	76,4	80,8	85,4	87,8
30-54 jaar	17,6	54,3	61,8	67,3	77,0
55 jaar en ouder	2,9	19,5	30,1	36,0	60,6
totaal aandeel Amsterdammers	18,1	49,0	57,4	63,7	76,5
Twitter (%)					
16-29 jaar	4,1	13,8	28,8	30,9	22,4
30-54 jaar	2,6	12,4	25,6	32,4	26,2
55 jaar en ouder	0,4	3,5	7,1	11,6	14,3
totaal aandeel Amsterdammers	2,4	10,1	21,1	26,3	22,4
LinkedIn (%)					
16-29 jaar	17,2	24,3	33,9	49,7	61,2
30-54 jaar	18,3	36,6	42,2	57,1	60,8
55 jaar en ouder	2,8	9,3	15,2	23,9	33,4
totaal aandeel Amsterdammers	14,0	26,0	32,4	46,0	54,6

8.8.2 Amsterdammers met een tablet, laptop of vaste pc in het huishouden naar leeftijdsgroepen, 2012-2016 (procenten)

	tablet	laptop	vaste pc
18-24 jaar	60	98	51
25-34 jaar	65	94	37
35-54 jaar	69	86	52
55 jaar en ouder	52	67	53
Amsterdam 2016	62	84	48
Amsterdam 2014	52	75	51
Amsterdam 2012	32	74	54

8.8b Aandeel dat een smartphone bezit naar achtergrondkenmerken, 2016 (procenten)

bron: OIS/De Staat van de Stad Amsterdam

Bronnen

- OIS Amsterdam / Kerncijfers Amsterdam 2018
- OIS / De staat van de stad Amsterdam, Amsterdam in cijfers 2017, <https://www.ois.amsterdam.nl/feiten-en-cijfers/amsterdam/#>

Vrachtverkeer: niet alleen schoner, vooral slimmer

Amsterdammers hebben weinig op met al die vrachtwagens in de stad. Ze zijn vies, ze staan in de weg en zijn levensgevaarlijk. Er zijn zelfs Amsterdammers die willen dat alle grote vrachtwagens verbannen worden uit de stad. Ze snappen niet dat dat ertoe leidt dat we in plaats van elke dag 30.000 bestelbusjes, elke dag 100.000 bestelbusjes in de stad krijgen. Zonder transport staat alles stil in Amsterdam. Wat moet er dan wel gebeuren?

(...)

Slimmer en minder: zero impact

De aandacht voor stadslogistiek moet de komende jaren gaan over de andere aspecten van 'zero emissie' stadslogistiek: CO₂ en **geluid**. De wegtransportsector moet een **factor 6 winnen in CO₂-productiviteit** om aan de Parijse klimaatdoelen te voldoen. Met een derde van de CO₂-uitstoot in stadslogistiek is in het wegtransport nog veel te halen.

Het moet gaan om slimmer en vooral minder vervoer; minder en flexibel gebruik van de openbare ruimte voor laden en lossen, meer verkeersveiligheid, minder schade aan de kwetsbare infrastructuur, kleinere elektrische voertuigen, een betere doorstroming in het verkeer, het belonen van goede stadslogistiek met privileges en een slimme bevoorrading van (juist ook in de nieuwe) woonwijken [1].

CO₂-uitstoot wegverkeer en vervoer naar type verkeer (kiloton), 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
licht verkeer (personenauto + motor)	323	326	333	334	336
middelzwaar vrachtverkeer	7	7	7	7	7
zwaar vrachtverkeer	18	18	17	17	17
bussen	23	23	24	24	24
wegverkeer totaal	371	374	381	382	384

[2]

Bronnen

1. Vrachtverkeer: niet alleen schoner, vooral slimmer, Walther Ploos van Amstel, <http://www.amsterdamcentraal.nl/archief/2018/03/27/vrachtverkeer-niet-alleen-schoner-vooral-slimmer>, 27 maart 2018
2. Afdeling Ruimte en duurzaamheid Gemeente Amsterdam, Amsterdam in cijfers 2017, <https://www.ois.amsterdam.nl/feiten-en-cijfers/amsterdam/#>

Bekendmakingen cameratoezicht

Cameratoezicht is een instrument dat in een mix aan maatregelen bijdraagt aan vergroting van de veiligheid. Het speelt een belangrijke rol bij de overlast- en criminaliteitsbestrijding. De extra 'ogen' in de stad vergroten de efficiëntie en effectiviteit van het optreden van politie en gemeentelijke handhavers en dragen bij aan preventie van openbare-ordeproblemen en strafbare feiten. Camerabeelden leveren ook een grote bijdrage in opsporingsonderzoeken, die varieert van een betere informatiepositie van de politie tot daadwerkelijke aanhoudingen en veroordelingen.

→ Om hoeveel camera's gaat het eigenlijk?

→ En waar staan de camera's van de gemeente in Amsterdam?

	Waargenomen Incidenten	Huidig aantal camera's	Per camera/ Per maand	Prioritaire Incidenten	Percentage prioritaire Incidenten	Doormelding wijkteam, supervisor, district %	Doormelding GMK %	Doormelding prioritaire Incidenten wijkteam, supervisor, district %	Doormelding prioritaire Incidenten GMK %
Amsterdamse poort	1126	14	6,7	341	31,3	38,4	22,4	36,1	3,6
Banne centrum	53	1	4,4	9	17,0	24,5	17,0	55,6	
Belgiëplein	60	3	1,7	8	13,3	30,0	21,7	87,5	0
Buikslotermeerplein	298	15	1,7	45	15,1	35,2	29,6	51,1	15,5
Burgemeesters- en Dobbebuurt	245	4	5,1	8	3,3	38,4	28,5	12,5	12,5
De Pijp: Henrick de Keijserplein	17	1	1,4	3	17,7	17,7	47,1	33,3	33,3
De Pijp: Marie Heinekenplein e.o.	400	7	4,8	66	16,5	32,8	26,6	31,8	24,3
De Pijp: Ruysdaelkade	139	3	3,9	16	11,5	35,3	15,2	18,8	37,6
De Pijp: Van Woustraat/Ceintuurbaan	383	5	6,4	34	8,9	36,6	24,6	29,4	61,8
Delflandplein	233	5	3,9	70	30,0	28,8	16,7	22,9	1,4
Diamantbuurt	71	6	1,0	5	7,0	36,6	24,0	60,0	20,0
Genzenhoef	226	10	1,9	57	25,2	37,2	29,1	29,8	0,0
Holendrecht	172	5	2,9	56	32,6	37,2	22,7	42,9	3,5
Indische Buurt	1120	10	7,8	88	7,9	37,7	19,0	44,3	8,0

	Waargenomen Incidenten	Huidig aantal camera's	Per camera/ Per maand	Prioritaire Incidenten	Percentage prioritaire Incidenten	Doormelding wijkteam, supervisor, district %	Doormelding GMK %	Doormelding prioritaire Incidenten wijkteam, supervisor, district %	Doormelding prioritaire Incidenten GMK %
Karel Doormanplein	118	4	2,5	2	1,7	37,3	8,5	50,0	50,0
Osdorpplein, Tussenmeer en Dijkgraafplein	631	11	4,8	78	12,4	31,2	28,5	35,9	38,5
Plan van Gool	13	1	1,1	2	15,4	15,4	38,4	0	100,0
Pont Buiksloterweg	97	3	4,0	12	12,4	37,1	28,9	58,3	33,4
Staalmanplein	76	3	2,1	26	34,2	47,4	6,5	57,7	6,6
Stationseiland	3429	8	35,7	2147	62,6	30,0	8,6	29,1	2,3
Uitgaanspleinen: Leidseplein	1617	14	9,6	540	33,4	51,5	9,9	76,1	7,2
Uitgaanspleinen: Rembrandtplein	2420	14	14,4	1076	44,5	40,6	11,5	64,8	6,2
Vechtplein	53	3	1,5	1	1,9	28,3	30,2	0	100,0
Wallen	4435	37	10,0	1528	34,5	37,8	18,1	33,4	30,9

Noot: Voor de Indische Buurt geldt dat in de berekening van het aantal camera's is uitgegaan van 12 camera's. In de ruime meerderheid van de periode van onderzoek hingen er 12 camera's. Vanwege lange storingen is bij Pont Buiksloterweg het aantal incidenten per maand gedeeld door het aantal camera's -1.

GMK= Gemeentelijke meldkamer

Bronnen

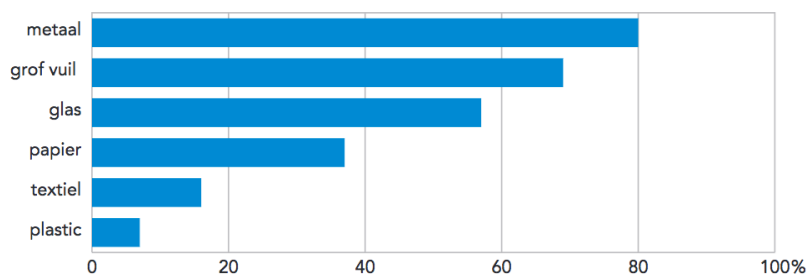
- Gemeente Amsterdam, <https://www.amsterdam.nl/wonen-leefomgeving/veiligheid/bekendmakingen>
- Evaluatie cameratoezicht Amsterdam 2015, Gemeente Amsterdam
- Zie ook: Sargasso, Reportacam, bewakingscamera's in openbaar gebied, <http://reportacam.nl/>, en <http://sargasso.nl/cameratoezicht-in-nederland-hoeveel-cameras-zijn-er-eigenlijk/>

Huishoudelijk afval

Huishoudelijk afval (kg/inwoner), 2012-2016					
	2012	2013	2014	2015 1)	2016 1)
huishoudelijk restafval	294,2	291,6	287,1	278,8	256,3
grof huishoudelijk restafval	73,4	54,7	56,3	38,8	66,2
verbouwingsrestafval	8,2	9,2	9,3	5,4	5,1
groente-, fruit- en tuinafval	0,4	0,6	0,7	0,5	0,5
oud papier en karton	26,7	27,0	27,1	26,6	22,5
verpakkingsglas	19,6	20,7	21,0	18,5	17,8
textiel	2,2	2,5	2,8	3,1	3,4
klein chemisch afval	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
kunststof verpakkingen	0,5	0,9	1,7	2,0	2,6
afgedankte elektr(on)ische apparaten	2,1	1,5	1,9	1,8	1,6
grof tuinafval	1,9	3,0	2,7	3,5	4,3
metalen	0,2	0,8	0,8	0,8	0,8
houtafval (A- en B-hout)	2,0	4,9	9,1	11,8	13,1
schoon puin	1,2	3,3	3,8	3,5	2,9
overige afvalstoffen	0,1	1,6	2,1	2,8	1,1
totaal huishoudelijk afval	433,2	422,8	426,9	398,8	398,6

1) Voorlopige cijfers.

Afb.7.8 Scheidingspercentage per type afval van Amsterdammers, 2015*

* gft = 0,0%

bron: Bron Sorteeraanlyse CREM

- Gemiddeld produceerde een Amsterdammer in 2015 ongeveer 399 kilo huishoudelijk afval, waarvan 70% fijn en 10% grof huishoudelijk afval.
- In 2016 in Amsterdam komt het scheidingspercentage neer op 28%.
- Metaal, grof vuil en glas worden het meest gescheiden. Afvalsoorten waar nog veel winst valt te boeken zijn gft afval, plastic en textiel.

Bronnen

- CBS, Amsterdam in cijfers 2017, <https://www.ois.amsterdam.nl/feiten-en-cijfers/amsterdam/#>
- OIS, Duurzaamheid, https://www.ois.amsterdam.nl/pdf/2017_svds_h07.pdf

Milieu in Amsterdam

9.1.3 Voornaamste oorzaken van klachten over het binnen- en buitenmilieu, 2012-2016 (procenten)

	2012	2013	2014	2015	2016
vocht en schimmel	24	24	28	29	27
asbest/asbestbevattend materiaal	17	10	14	11	6
koolmonoxide	5	9	6	8	10
luchtkwaliteit (uitlaat- en verbrandingsgassen/fijn stof)	10	8	8	8	10
stank	8	7	9	7	8
kwik	-	4	2	3	2
tabaksrook	-	4	3	4	3
houtrook				4	4
geluid (laagfrequent geluid, trillingen)				3	5
overig	36	34	30	23	25
totaal (abs. = 100%)	451	454	601	503	530

9.3.10 CO2-uitstoot door zakelijk gas- en elektriciteitsverbruik naar secties (kiloton), 2012-2016

sectie	2012	2013	2014	2015	2016
A landbouw, bosbouw en visserij	44	41	43	44	62
B winning van delfstoffen	-	-	-	-	-
C industrie	171	152	145	144	150
D energiebedrijven	38	37	35	31	39
E waterwinning en afvalverwerking	16	15	14	14	15
F bouwnijverheid	51	45	41	41	46
G handel	533	510	510	506	527
H transport en logistiek	63	62	52	51	57
I horeca	185	180	182	183	189
J informatie en communicatie	167	180	189	189	197
K financiële instellingen	269	245	243	241	284
L handel, verhuur onroerend goed	139	118	102	97	109
M advisering en onderzoek	264	239	232	228	302
N overige zakelijke dienstverlening	40	37	38	37	40
O overheid	52	52	52	54	54
P onderwijs	84	78	77	77	43
Q gezondheids- en welzijnzorg	200	198	185	186	153
R cultuur, sport en recreatie	92	84	81	80	87
S overige dienstverlening	174	161	144	142	191
T personeel particuliere huishoudens	-	-	-	-	-
U extraterritoriale organisaties en lichamen	-	-	-	-	-
onbekend	295	300	298	299	359

Bron

- OIS, Amsterdam in cijfers 2017, <https://www.ois.amsterdam.nl/feiten-en-cijfers/amsterdam/#>

Buitenlucht in Amsterdam

9.3.1 Stikstofdioxide in de buitenlucht, 2013-2017 (jaargemiddelde van de uurgemiddelde-metingen in microgram per m3)

meetstation	2013	2014	2015	2016	2017	WHO advieswaarde
achtergrondmeetpunten						
003 Nieuwendammerdijk	21	22	22	24	24	40
014 Vondelpark	26	24	24	25	25	40
019 Oudeschans	30	30	29	30	30	40
021 Kantershof	20	22	21	22	22	40
022 Sportpark Ookmeer	22	23	21	22	22	40
verkeersbeïnvloede meetpunten						
002 Haarlemmerweg	53	56	49	49	48	40
007 Einsteinweg	53	52	46	48	44	40
012 Van Diemenstraat	37	38	37	37	35	40
017 Stadhouderskade	40	38	37	36	35	40
020 Jan van Galenstraat	44	46	43	41	44	40

9.3.2 Koolmonoxide in de buitenlucht, 2013-2017 (jaargemiddelde van de 24-uursmetingen in microgram per m3)

meetstation	2013	2014	2015	2016	2017
007 Einsteinweg	349	343	318	403	343
012 Van Diemenstraat	380	369	334	340	369
014 Vondelpark	320	244	256	280	244

9.3.3 Ozon in de buitenlucht, 2013-2017 (jaargemiddelde van de 24-uursmetingen in microgram per m3)

meetstation	2013	2014	2015	2016	2017
003 Nieuwendammerdijk	45	45	44	42	42
012 Van Diemenstraat	39	38	41	37	38
014 Vondelpark	44	43	45	42	45

9.3.4 Fijn stof PM10 in de buitenlucht, 2013-2017 (jaargemiddelde van de 24-uursgemiddelde stofmetingen in microgram per m3)

meetstation	2013	2014	2015	2016	2017	WHO advieswaarde
007 Einsteinweg	26	25	22	23	22	20
012 Van Diemenstraat	27	26	23	22	22	20
014 Vondelpark	21	21	17	17	17	20
016 Westerpark	20	20	17	22	22	20
017 Stadhouderskade	26	23	21	21	20	20
020 Jan van Galenstraat	23	23	20	23	23	20

Bron

- OIS, Amsterdam in cijfers 2017, <https://www.ois.amsterdam.nl/feiten-en-cijfers/amsterdam/#>

Toiletten in Amsterdam

In totaal zijn er in Amsterdam minimaal 80 toiletvoorzieningen in de openbare ruimte, waarvan er ±10 vaste en ±20 seizoensgebonden voorzieningen geschikt zijn voor heren én dames.

De overige voorzieningen zijn urinoirs die alleen door heren te gebruiken zijn.

Dat er meer openbare toiletgelegenheden voor mannen zijn, is ontstaan omdat deze voorzieningen van oorsprong gerealiseerd zijn om wildplasoverlast te verminderen. De ervaring leert dat vooral mannen geneigd zijn tot wildplassen.

Uit onderzoek onder Amsterdammers blijkt dat ruim een kwart van de respondenten weleens gebruik maakt van een toilet in de openbare ruimte, 76% daarvan geeft aan dat er te weinig toiletgelegenheid in de openbare ruimte is. Onder vrouwen wordt het tekort het sterkst ervaren, 69% van de vrouwelijke respondenten die weleens gebruik maken van de voorzieningen beoordeelt het aantal als “zeer slecht”, tegenover 36% van de heren.

In dit onderzoek zijn semi openbare toiletten in winkels en horeca buiten beschouwing gelaten.

Bron

- Openbare toiletvoorzieningen in Amsterdam, https://maps.amsterdam.nl/openbare_toiletten/Notitie_openbare_toiletvoorzieningen_in_Amsterdam.pdf, Februari 2018
- Zie ook de kaart: https://maps.amsterdam.nl/openbare_toiletten/?_sp=2fd0d039-90f0-4777-bd60-6b38ac747b90.1528926256856

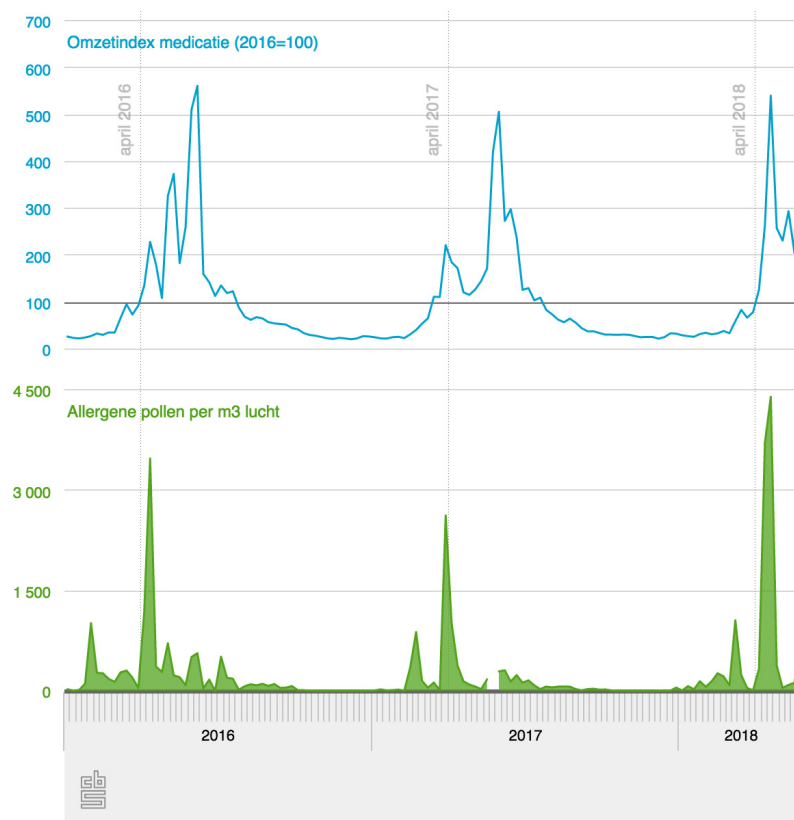
Grotere pieken in omzet hooikoortsmedicatie in 2018

Hooikoortspatiënten hebben in 2018 relatief laat in het jaar medicatie ingeslagen tegen hun pollenallergie. De verkoop van hooikoortsmedicijnen bij drogisterijen liet in april en mei wel hogere pieken zien dan in 2017 in dezelfde periode. Ook het aantal gemeten allergene pollen in de lucht was in deze maanden hoger dan in dezelfde periode een jaar eerder.

Het gaat hier om medicatie in de vorm van tabletten, neussprays of oogdruppels die zonder doktersvoorschrift verkrijgbaar is. Pieken in omzetten volgen doorgaans op pieken in gemeten allergene pollen in de lucht. Half april 2018 bereikte het aantal allergene pollen in de lucht een eerste hoogtepunt. Dit was een paar weken later dan in 2017, maar de gemeten concentraties waren wel hoger.

Ook de verkoop van hooikoortsmedicatie kwam in 2018 enkele weken later op gang dan in 2017 en ook de piek in omzet was hoger. De tweede omzetpiek volgde dit jaar sneller op de eerste en was hoger dan vorig jaar.

Omzet hooikoortsmedicatie en pollen in de lucht

Bron

- CBS, <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/24/grotere-pieken-in-omzet-hooikoortsmedicatie-in-2018>, Juni 2018
- Zie ook: CBS, Hooikoortsindex, <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/innovatie/project/hooikoortsindex>, 2018
- Pollenverwachting voor Amsterdam <https://www.weeronline.nl/Europa/Nederland/Hooikoorts-Amsterdam/4058223>

Extra

Meer (oorspronkelijke) datakaartjes

http://dataphys.org/workshops/drs16/wp-content/uploads/sites/4/2016/07/cards_final.pdf

The Netherlands in Numbers: Infographics inspired by 36 questions, 2021 edition, 2022

<https://longreads.cbs.nl/the-netherlands-in-numbers-2021/>

The Netherlands in Numbers - How sustainable is our behaviour, CBS, 2021

<https://longreads.cbs.nl/the-netherlands-in-numbers-2021/how-sustainable-is-our-behaviour/>

Datafysicalisatie op Pinterest

<https://nl.pinterest.com/mekanis/information-physicalization>

<https://www.pinterest.com/wissendenken/data-physicalisation-graffiti/?lp=true>

Pinterest Visible sustainable - Zichtbaar duurzaam

<https://www.pinterest.com/mekanis/visible-sustainable-zichtbaar-duurzaam/>

List of physical visualisations

<http://dataphys.org/list/>

Data Amsterdam

De staat van de stad IV: <https://www.ois.amsterdam.nl/themas/de-staat-van-de-stad-amsterdam-ix/3-gezondheid/>

2018 Kerncijfers Amsterdam

https://www.ois.amsterdam.nl/assets/pdfs/2018_kerncijfers.pdf

City data - Data op de kaart

<https://data.amsterdam.nl/#?mpb=topografie&mpz=11&mpv=52.3731081:4.8932945&pn=home>

Zichtbaar slimmer: Datafysicalisatie voor de 21ste eeuw - project site

<https://www.digitallife.nu/projecten/zichtbaar-slimmer-data-fysicalisatie-voor-de-21ste-eeuw?lang=nl>

Samen zichtbaar duurzaam - project site

<https://www.hva.nl/kc-fdmci/gedeelde-content/projecten/projecten-creativemedia/samen-zichtbaar-duurzaam.html>